

Appropriate accounting patterns and application of accounting information systems for the Phak Mai Organic Rice Community Enterprise Group, Phak Mai Subdistrict, Huai Thap Than District, Sisaket Province

Suphatsorn Thaweechan^{1*}

¹ Faculty of Business Administration and Accounting, Sisaket Rajabhat University, Sisaket, Thailand

Article Info	Abstract
Research Article Article history: Received: 8 August 2024 Revised: 29 October 2024 Accepted: 30 October 2024	This research aimed to 1) study the problems and obstacles in accounting and accounting information of the organic rice community enterprise group, Pak Mai, Huai Thap Than District, Si Sa Ket Province, 2) design the accounting model and accounting information of the organic rice community enterprise group, Pak Mai, Huai Thap Than District, Si Sa Ket Province, and 3) apply the accounting information system that is appropriate for the organic rice community enterprise group, Pak Mai, Si Sa Ket Province. The research used a purposive sampling method consisting of 1) the group president, 2) the group vice president, 3) the group accounting officer, totaling 5 persons, and 3 accounting experts. The research instruments were in-depth interviews, group discussions, participatory observation, and quantitative data analysis. The statistics used in the research were mean and standard deviation. The research results found that the problems and obstacles in accounting and accounting information of the Pak Mai Organic Rice Community Enterprise Group, Pak Mai Subdistrict, Huai Thap Than District, Si Sa Ket Province, were the recording of accounts in a book, which caused inaccuracies and inaccuracies according to the accounting format. In recording accounts, only one book was used to record cash. There were no ledgers or control registers. There was no preparation of supporting documents for recording accounts. The storage of documents was not systematic. In designing the accounting format for the group, the accounting formats consisted of 1) cash book, 2) general journal book, 3) general ledger book, 4) membership fee account book, 5) member and share register, 6) asset control register, 7) product control register, 8) bank deposit book, 9) debtor account, 10) creditor account, 11) sales book, and 12) service income book, which were consistent with the community context in terms of group management and accounting accuracy. It is designed according to the user's need in the clarity of community enterprise accounting system by applying Excel program to help record accounting data. To enable efficiently of accounting information systems more efficiently and effectively.
Keyword Accounting Patterns, Accounting Information Systems, Community Enterprise	
*Corresponding author: suphatsornmanee@gmail.com	

รูปแบบทางการบัญชีที่เหมาะสมและการประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศทางการบัญชีสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนข้าวอินทรีย์ผักไหม ตำบลผักไหม อำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ

สุภัทธร ทวีจันทร์^{1*}

¹ คณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

ข้อมูลบทความ	บทคัดย่อ
บทความวิจัย	งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัญหาอุปสรรคการทำบัญชีและสารสนเทศทางการบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนข้าวอินทรีย์ผักไหม อินทรีย์ผักไหม ตำบลผักไหม อำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ 2) เพื่อออกแบบรูปแบบการทำบัญชีและสารสนเทศทางการบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนข้าวอินทรีย์ผักไหม ตำบลผักไหม อำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ และ 3) เพื่อประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศงานบัญชีที่เหมาะสมสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนข้าวอินทรีย์ผักไหม ตำบลผักไหม จังหวัดศรีสะเกษ โดยใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงจาก 1) ประธานกลุ่ม 2) รองประธานกลุ่ม 3) เจ้าหน้าที่บัญชีกลุ่มๆ รวมจำนวน 5 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านบัญชี จำนวน 3 คน เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การสนทนากลุ่มการสังเกตแบบมีส่วนร่วม และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาอุปสรรคการทำบัญชีและสารสนเทศทางการบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนข้าวอินทรีย์ผักไหม ตำบลผักไหม อำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ มีการบันทึกบัญชีลงในสมุดทำให้เกิดการคลาดเคลื่อนและไม่ถูกต้องตามรูปแบบบัญชี ในการบันทึกบัญชีจะใช้เพียงสมุดเล่มเดียวในการจดรายการเงินสด ไม่มีสมุดบัญชีและทะเบียนคุม ไม่มีการจัดทำเอกสารหลักฐานในการบันทึกบัญชี การจัดเก็บเอกสารไม่เป็นระบบ ในการออกแบบรูปแบบทางการบัญชีให้กับกลุ่ม มีรูปแบบบัญชี ประกอบด้วย 1) สมุดเงินสด 2) สมุดรายวันทั่วไป 3) สมุดบัญชีแยกประเภททั่วไป 4) สมุดบัญชีค่าสมัครสมาชิก 5) ทะเบียนสมาชิกและหุ้น 6) ทะเบียนคุมสินทรัพย์ 7) ทะเบียนคุมสินค้า 8) สมุดเงินฝากธนาคาร 9) บัญชีลูกหนี้ 10) บัญชีเจ้าหนี้ 11) สมุดขายสินค้า และ 12) สมุดรายได้ค่าบริการ ซึ่งสอดคล้องกับบริบทของชุมชนในด้านการบริหารจัดการกลุ่มและสอดคล้องกับความต้องการทางการบัญชี และมีการออกแบบตามความต้องการของผู้ใช้งานภายใต้บริบทของวิสาหกิจชุมชนด้านระบบบัญชีโดยการประยุกต์ใช้โปรแกรม Excel มาช่วยในการจดบันทึกข้อมูลทางบัญชี ทำให้สามารถบริหารจัดการกับระบบข้อมูลทางบัญชีได้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

บทนำ

จากแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 16 ประเด็นเศรษฐกิจฐานราก (พ.ศ. 2561 - 2580) ในเรื่อง การเสริมสร้างเศรษฐกิจฐานรากให้พึ่งตนเองและแข่งขันได้ เป็นนโยบายที่มุ่งให้ประชาชนมีอาชีพและรายได้เพิ่มขึ้น พร้อมกับพัฒนาศักยภาพการผลิตสินค้าและบริการเพิ่มขึ้น ส่งเสริมสนับสนุนโครงการ

หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) และกลุ่มวิสาหกิจชุมชนไปพร้อมกัน (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2567) ซึ่งได้มีการขับเคลื่อนส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพโดยการให้องค์ความรู้และยกระดับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพมาตรฐาน สามารถสร้างมูลค่าเพิ่ม สร้างสรรค์นวัตกรรม มีบรรทัดฐานทางการตลาดที่เหมาะสมให้กับกลุ่มผู้ผลิตและ

ผู้ประกอบการ OTOP วิสาหกิจชุมชน สร้างรายได้อย่างยั่งยืน “ข้าว” คือหนึ่งในผลผลิตที่สำคัญในการสร้างรายได้แก่ชุมชน ศูนย์ส่งเสริมและผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชนตำบลผักไหม เป็นกลุ่มวิสาหกิจชุมชนข้าวอินทรีย์ผักไหม อินทรีย์ผักไหมที่มีการบริหารจัดการเรื่องพันธุ์ข้าวอินทรีย์ผักไหมที่โดดเด่น และเน้นแหล่งเรียนรู้ให้กับชุมชนต่างๆ ทั้งในเขตจังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดใกล้เคียง ให้เข้ามาศึกษาและนำไปปรับใช้ได้ ในมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ ไม่ว่าจะเป็นงานวิจัยและโครงการยุทธศาสตร์ของผู้วิจัย ทำให้พบปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการบริหารงานของวิสาหกิจชุมชนคือ การจัดทำบัญชีที่ไม่ถูกต้องตามระบบบัญชี ไม่มีความถูกต้องและทันต่อเวลา เนื่องจากการบันทึกลงในสมุดและไม่ถูกต้องตามรูปแบบทางการบัญชี ส่งผลทำให้ไม่สามารถสรุปข้อมูลให้ตรงกับความต้องการ จากปัญหาดังกล่าวนำไปสู่การวิจัยเพื่อออกแบบและสร้างรูปแบบทางการบัญชีที่เหมาะสมสำหรับกลุ่ม โดยใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เข้ามามีบทบาทสำคัญ การพัฒนาองค์กรและการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน ดังนั้น การพัฒนาระบบสารสนเทศทางการบัญชี ความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีที่ทันเวลา ความถูกต้องของข้อมูลและระบบบัญชี ล้วนมีความสำคัญต่อการวางแผนการดำเนินงานของกลุ่มเป็นอย่างมาก ดังนั้น กลุ่มวิสาหกิจชุมชนข้าวอินทรีย์ผักไหม อินทรีย์ผักไหม จะสามารถบริหารงานและการตัดสินใจที่ถูกต้อง รวดเร็ว และแม่นยำเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลให้กับองค์กร ปัจจัยที่สำคัญปัจจัยหนึ่ง คือการนำเทคโนโลยีเข้ามาจัดการในองค์กร ซึ่งจะเป็นส่วนหนึ่งของการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลสำหรับการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยในการจัดการทางด้านการบัญชีการเงินของชุมชน ดังนั้น การทำบัญชีจึงเป็นสิ่งสำคัญมากสำหรับผู้ประกอบการที่ควรจะต้องมีความรู้ด้านบัญชีเป็นพื้นฐาน ในการนำข้อมูลทางบัญชีประเมินสถานะทางการเงินของกิจการ จากกิจกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้น วิเคราะห์ความคุ้มค่าของการลงทุน ประเมินความสามารถในการแข่งขันซึ่งจะเป็นฐานสำคัญในการประเมินความสามารถทางกิจการ

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลในการจัดทำระบบบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผักไหม ตำบลผักไหม อำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ พบว่า มีการจัดทำบัญชีด้วยมือไม่มีการบันทึกที่ชัดเจนและเป็นระบบ อาจทำให้ข้อมูลคลาดเคลื่อน ไม่สามารถรายงานข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีที่ทันเวลาได้ ไม่ว่าจะเป็น

ต้นทุนผลิตภัณฑ์ รายรับ รายจ่ายของกลุ่มวิสาหกิจที่ยังไม่เหมาะสมและไม่ถูกต้องแม่นยำ ดังนั้น กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผักไหม ยังคงต้องอาศัยกระบวนการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลทางสารสนเทศทางการบัญชีที่จำเป็น นั่นคือ การนำระบบเทคโนโลยีในปัจจุบันอย่างง่ายมาประยุกต์ใช้ในงาน เพื่อความเป็นระบบและเพิ่มศักยภาพในการทำงานมากยิ่งขึ้น การจัดเก็บข้อมูล การบันทึก การวิเคราะห์ด้วยระบบคอมพิวเตอร์ เพื่อให้สามารถรายงานผลทางบัญชีสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนข้าวอินทรีย์ผักไหม อินทรีย์ผักไหมเป็นอย่างดี สอดคล้องกับงานวิจัยของพัฒน์พงศ์ สุวรรณชาติและสุภาภรณ์ คงสวัสดิ์ (2559) ได้ทำการศึกษาการประยุกต์ใช้ Excel กับงานบัญชี โดยนำโปรแกรมสเปรดชีตมาใช้ในการจัดทำบัญชีให้ง่ายขึ้น ทำให้มีต้นทุนไม่สูงมาก เริ่มตั้งแต่การบันทึกรายการในสมุดรายวัน ผ่านรายการไปยังบัญชีแยกประเภท บันทดลอง และงบการเงิน อีกทั้งยังสามารถนำข้อมูลที่ได้มาประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์งบการเงินได้อีกด้วย และสอดคล้องกับงานวิจัยของดนุชา สลึงค์ และ ณัตตยา เอี่ยมคง (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการสินค้าชุมชนเพื่อความยั่งยืนทางเศรษฐกิจ พบว่า กลุ่มผู้ผลิตและจำหน่ายสินค้าชุมชนที่ใช้รูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการสินค้าชุมชนเพื่อความยั่งยืนทางเศรษฐกิจ มีความร่วมมือในการทำงานร่วมกันในชุมชนมากขึ้น การแพร่กระจายของข้อมูลและข่าวสารทำได้ง่ายขึ้น โดยผู้นำชุมชนทำหน้าที่นำความรู้ที่ได้จากการให้คำปรึกษาไปแนะนำ เผยแพร่สู่คนในชุมชนทั้งภายในและนอกตำบล การพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชนทำได้ดี ช่วยให้การจัดการสินค้าชุมชนได้ง่ายขึ้น จึงกล่าวได้ว่าการใช้ระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่เหมาะสมกับขนาดธุรกิจยังช่วยให้เกิดผลในเชิงบวกในธุรกิจอีกด้วยขนาดธุรกิจยังมีขนาดใหญ่ขึ้นก็ยิ่งได้รับประโยชน์มากยิ่งขึ้น

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นในการเพิ่มศักยภาพพัฒนาชุมชนและเพิ่มความเข้มแข็งเพื่อให้ชุมชนพึ่งพาตนเองได้ และรับส่วนแบ่งผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจมากยิ่งขึ้น ช่วยบริหารจัดการ ควบคุม อำนวยความสะดวกและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการระบบบัญชีการเงิน และเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจจะศึกษารูปแบบทางการบัญชีที่เหมาะสมและ การประยุกต์ใช้สารสนเทศสำหรับงานบัญชีสำหรับตำบลผักไหม อำเภอห้วยทับทัน จังหวัด

ศรีสะเกษ เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคการทำบัญชีและสารสนเทศทางการบัญชี เพื่อนำมาออกแบบรูปแบบการทำบัญชีและประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศสำหรับงานบัญชีที่เหมาะสมสำหรับตำบลผักไหม อำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งจะช่วยสนับสนุนส่งเสริมการบริหารงานและอำนวยความสะดวกในการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนได้เป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคการทำบัญชีและสารสนเทศทางการบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนข้าวอินทรีย์ผักไหม ตำบลผักไหม อำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ
2. เพื่อออกแบบรูปแบบการทำบัญชีและสารสนเทศทางการบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนข้าวอินทรีย์ผักไหม ตำบลผักไหม อำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ
3. เพื่อประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศงานบัญชีที่เหมาะสมสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนข้าวอินทรีย์ผักไหม ตำบลผักไหม อำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ

ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนข้าวอินทรีย์ผักไหม ตำบลผักไหม อำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ ทางกลุ่มได้สร้างระบบการบริหารจัดการการผลิตที่มีประสิทธิภาพ โดยเน้นการพัฒนาแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ในการร่วมคิดกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน ร่วมวางแผนการผลิตแผนการตลาด ร่วมลงมือทำโดยเน้นการเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ร่วมแก้ไขปัญหาโดยเริ่มแก้จากรากแก้วของปัญหา และร่วมกันรับประโยชน์ในรูปแบบองค์กรเกษตรกร ที่มีระบบการบริหารจัดการที่ยึดถือหลักคุณธรรม โดยมีกระบวนการในการควบคุมการผลิตให้ได้ตามมาตรฐานการผลิต รายการค้า กลุ่มวิสาหกิจชุมชนข้าวอินทรีย์ผักไหม อินทรีย์ผักไหมห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ มีการรับเงินจากการขายสินค้าเป็นเงินสดและเป็นเงินเชื่อ การจ่ายเงินเป็นเงินสดและเงินเชื่อ ในการจ่ายค่าใช้จ่ายในการผลิตและค่าแรงงานระบบบัญชี กลุ่มวิสาหกิจชุมชนข้าวอินทรีย์ผักไหม อินทรีย์ผักไหมห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ ใช้วิธีการบันทึกบัญชีรับเงินและการจ่ายเงินจากการซื้อสินค้า ขายสินค้า โดยใช้เพียงสมุดเล่มเดียวบันทึกรายการจดบันทึกรายการเงินสด เงินจ่ายและรับเฉพาะบางวันเท่านั้น ไม่ได้

จดในรายการบันทึกบัญชีประจำวัน มีเอกสารทางบัญชี ไม่มีสมุดบัญชีและทะเบียนคุม ไม่มีการจัดทำเอกสารหลักฐานในการบันทึกบัญชี การจัดเก็บเอกสารไม่เป็นระบบ ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนข้าวอินทรีย์ผักไหม อินทรีย์ผักไหมห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ อยากให้มีการจัดทำบัญชีให้เป็นระบบและสามารถนำเสนอออกเป็นงบการเงินอย่างชัดเจน โดยการจัดทำระบบบัญชีนั้น มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหารจัดการ เนื่องจาก ระบบบัญชี หมายถึง กระบวนการที่ถูกรวบรวมมาเพื่อให้สามารถทำการจัดเก็บข้อมูลประเภทที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางการเงิน การจัดเก็บข้อมูลรับจ่ายเงิน เอกสารการโอนเงิน การจำแนกประเภทบัญชีการใช้จ่ายเอกสารการเบิกจ่ายเงิน รวบรวมไว้เป็นหมวดหมู่เรียงลำดับวันที่ เพื่อให้ง่ายต่อการค้นหา และสะดวกในการที่จะทราบต้นทุนและกำไรของบริษัท ไปจนถึงการที่จะนำข้อมูลเหล่านั้นไปเป็นหลักฐานในการนำเสนอผลการดำเนินงาน โดยองค์ประกอบของระบบบัญชีมีกระบวนการได้มาซึ่งข้อมูลที่หลากหลาย โดยเริ่มที่กระบวนการบันทึกรายการบัญชีเมื่อเกิดครั้งแรกโดยจะนำรายการที่เกิดขึ้นมาทำการวิเคราะห์รายการค้าแยกแยะจัดหมวดหมู่รายการที่เกิดขึ้น เพื่อจัดเรียงลำดับให้ทราบว่ารายการนั้นจะต้องนำไปลงบัญชีใดบ้าง พร้อมทั้งการอธิบายประกอบสมุดรายวันเป็นสมุดบันทึกขั้นต้นที่ใช้บันทึกรายการทางบัญชีของธุรกิจซึ่งมีประโยชน์ต่อกิจการ ทั้งนี้ หากกิจการนั้นมีสมุดรายวันเฉพาะสมุดรายวันทั่วไปก็จะมีไว้เพื่อบันทึกรายการค้าอื่นๆ ที่เกิดขึ้นไม่สามารถนำไปบันทึกในสมุดรายวันเฉพาะเล่มใดเล่มหนึ่งได้ (อุเทน เลานาหา, 2561) โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของ บันเญ ศรีแก้ว และคณะ (2559) ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบบัญชีการเงินวิสาหกิจชุมชนทอผ้าสีธรรมชาติ : กรณีศึกษาหมู่บ้านหัววัด ตำบลโคกสี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาบริบทของระบบบัญชีการเงิน ปัญหา อุปสรรคและความต้องการใช้ระบบบัญชีการเงินรวมถึง พัฒนาระบบบัญชีการเงินให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้ข้อมูลทางการบัญชี การวิจัยเป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ แบบมีส่วนร่วมด้วยวิธีการสัมภาษณ์แบบสนทนากลุ่ม โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล กลุ่มตัวอย่าง คือ วิสาหกิจชุมชนทอผ้าสีธรรมชาติ : กรณีศึกษาหมู่บ้านหนองบัว ตำบลโคกสี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 15 ราย และเพื่อศึกษาระบบการควบคุมภายในและระบบบัญชี ผลจากการวิจัยพบว่า

มีผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิง อายุเฉลี่ย 65 ปี และมีระยะเวลาที่เคยใช้บัญชี 1 ปีขึ้นไป กลุ่มตัวอย่างไม่ได้ใช้ สมุดรายวันทั่วไป สมุดรายวันซื้อ สมุดรายวันขาย บัญชีแยกประเภททั่วไป งบกำไรขาดทุน งบฐานะการเงิน และงบกระแสเงินสด กลุ่มตัวอย่างใช้สมุดเงินสดรับ สมุดรายวันเงินสดจ่าย และบัญชีลูกหนี้รายตัวในการบันทึกรายการที่เกิดขึ้นในขณะเดียวกัน กลุ่มตัวอย่างมีความเข้าใจในรูปแบบบัญชีการเงินที่สมาชิกกลุ่มทอผ้าสี่ธรรมชาติดำเนินการบัญชีในระดับน้อยและทำให้เกิดปัญหา อุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านบัญชี นอกจากนี้ยังพบว่าการปฏิบัติงานของกลุ่มตัวอย่างไม่มีการกำหนดผังงาน และกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบที่เหมาะสมตามหลักการควบคุมภายใน เช่น ทำให้เกิดปัญหาด้านการบันทึกบัญชีลงในสมุดบัญชีต่างๆ การไม่คิดดอกเบี้ยให้แก่สมาชิกที่กู้เงิน เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการบันทึกบัญชีไม่ถูกต้องตามกฎหมาย เป็นต้น

ในการศึกษารูปแบบการทำบัญชีและสารสนเทศทางการบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนชาวอินทรีผัดไหมผัดไหม ตำบลผัดไหม จังหวัดศรีสะเกษ มีการนำเสนอในรูปแบบที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชนในด้านการบริหารจัดการกลุ่มและความถูกต้องทางการบัญชี ออกแบบตามความต้องการของผู้ใช้งานภายใต้บริบทของวิสาหกิจชุมชน เป็นระบบที่พัฒนาสามารถรองรับการทำงานตามกลุ่มผู้ใช้ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่เลขานุการ ประธาน และสมาชิก แต่จากบริบทกลุ่มคือโดยส่วนใหญ่จะเป็นนักบัญชีกลุ่มและประธานกลุ่มที่เป็นผู้รับผิดชอบดูแลในการจัดทำบัญชีและเข้าถึงระบบของการบัญชี มีรูปแบบบัญชี ดังนี้ คือ 1) สมุดเงินสด 2) สมุดบันทึกรายการทั่วไป 3) สมุดบัญชีแยกประเภททั่วไป 4) สมุดบันทึกต้นทุนกำไร 5) ทะเบียนสมาชิกและหุ้น 6) ทะเบียนคุมสินทรัพย์ 7) ทะเบียนคุมสินค้า 8) ทะเบียนคุมวัตถุดิบ 9) บัญชีย่อยลูกหนี้ 10) บัญชีย่อยเจ้าหนี้ 11) สมุดขายสินค้า และ 12) สมุดรายได้ค่าบริการ

ทั้งนี้ จะสอดคล้องกับการบริหารจัดการระบบการทำบัญชีของกลุ่ม และเป็นระบบที่สร้างจากการจัดทำเอกสารและความเข้าใจในการผ่านรายการบัญชีของผู้รับผิดชอบทางการเงิน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สัจจวัฒน์ วรโยธา และคณะ (2561) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบัญชีในการบริหารเพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของกลุ่มเย็บผ้าฝ้ายพื้นเมืองบ้านกกไถ ตำบลคำชะอี อำเภอคำชะอี จังหวัดมุกดาหาร วัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อศึกษาและพัฒนารูปแบบการบัญชีในการบริหารเพื่อเพิ่ม

ศักยภาพในการแข่งขันของกลุ่มเย็บผ้าฝ้ายพื้นเมืองบ้านกกไถ ผลการวิจัยพบว่า ได้มีการออกแบบรูปแบบทางการบัญชีให้กับกลุ่มตามเกณฑ์เงินสดมีทั้งหมด 7 เล่ม ได้แก่ สมุดบัญชีเงินสดรับ สมุดบัญชีเงินสดจ่าย สมุดคุมงานระหว่างทำ สมุดคุมสินค้า สมุดคุมวัตถุดิบ สมุดงบประมาณการผลิต และสมุดรายได้และค่าใช้จ่าย

ในการศึกษานี้ การนำรูปแบบทางการบัญชีที่ออกแบบไว้มาจัดทำระบบบัญชีโดยการประยุกต์ใช้โปรแกรม Excel มาช่วยในการจัดบันทึกข้อมูลทางบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนชาวอินทรีผัดไหม ตำบลผัดไหม อำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ ซึ่ง ออกแบบตามความต้องการของผู้ใช้งานภายใต้บริบทของวิสาหกิจชุมชน จัดทำในรูปแบบบัญชี ประกอบด้วย 1) สมุดเงินสด 2) สมุดบันทึกรายการทั่วไป และ 3) สมุดบัญชีแยกประเภททั่วไป ผลการประเมินจากกลุ่มเป้าหมาย พบว่า ความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.53 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน .49 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อค่าเฉลี่ยสามอันดับแรก คือ มีการบันทึกข้อมูลที่ถูกต้องตามรูปแบบบัญชี และมีการจัดประเภทหมวดตามรูปแบบบัญชีค่าเฉลี่ย 4.73 รองลงมา ภาพรวมของการใช้งานรูปแบบบัญชีค่าเฉลี่ย 4.67 และมีขั้นตอนในการบันทึกข้อมูลที่ยังไม่ยุ่งยากค่าเฉลี่ย 4.60 อยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ

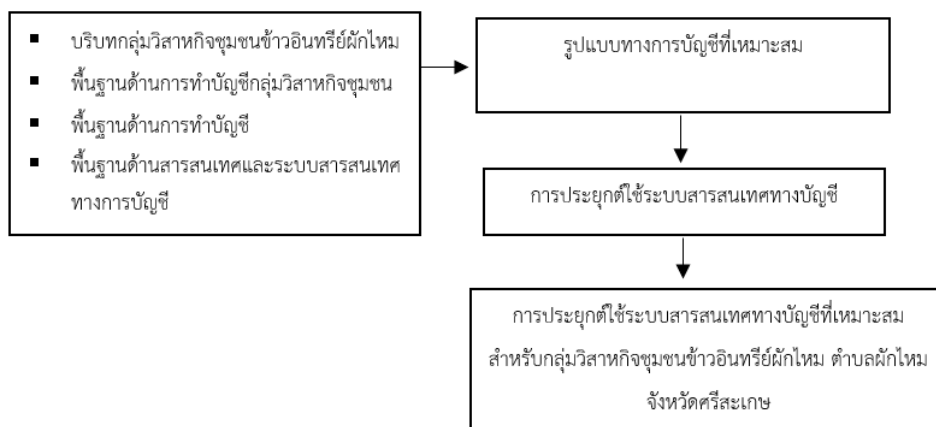
จากการศึกษา พบว่า การออกแบบรูปแบบบัญชี และระบบสารสนเทศทางบัญชี จะเห็นได้ว่าการออกแบบรูปแบบบัญชีที่เหมาะสมจะต้องพิจารณาตามองค์ประกอบและบริบทของกลุ่ม ซึ่งไม่ซับซ้อนแต่สามารถที่จะอำนวยความสะดวก ความรวดเร็วและความแม่นยำของตัวเลขทางการเงินของกลุ่มฯ ได้ โดยสรุปว่าองค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง คือ สมุดรายวันทั่วไป สมุดรายวันซื้อ สมุดรายวันขาย บัญชีแยกประเภททั่วไป งบกำไรขาดทุน งบฐานะการเงิน และงบกระแสเงินสด สอดคล้องกับงานวิจัยของวิสูตร เพชรรัตน์และคณะ (2566) การพัฒนาระบบสารสนเทศบัญชีการเงินกลุ่มสัจจะออมทรัพย์บ้านไสใหญ่ด้วยวิธีโอไจล์ พบว่า 1) ระบบสารสนเทศบัญชีการเงินกลุ่มสัจจะออมทรัพย์บ้านไสใหญ่ใช้กระบวนการพัฒนาระบบแบบโอไจล์ (Agile System Development Methodology) และกระบวนการสกรัม (Scrum) พัฒนาด้วยภาษา PHP ร่วมกับ Bootstrap Framework ในการควบคุมการแสดงผล จัดเก็บข้อมูลบนฐานข้อมูล MariaDB ระบบที่พัฒนาสามารถรองรับการทำงานตามกลุ่มผู้ใช้ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ เลขานุการ ประธาน และสมาชิก

2) ผลการประเมินประสิทธิภาพระบบสารสนเทศบัญชีการเงิน กลุ่มสัจจะออมทรัพย์โดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ระบบสามารถรองรับการทำงานของกลุ่มผู้ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและผล ประเมินประสิทธิภาพของระบบโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก และ 3) ผลการศึกษาความพึงพอใจการใช้งานระบบสารสนเทศบัญชี การเงินกลุ่มสัจจะออมทรัพย์พบว่า ระบบสารสนเทศรองรับการ ใช้งานของกลุ่มผู้ใช้ ระบบสามารถช่วยอำนวยความสะดวกในการ ข้อมูลจัดการสมาชิก และยังช่วยอำนวยความสะดวกในการ จัดทำบัญชี ทำให้เกิดความถูกต้อง ชัดเจน น่าเชื่อถือของข้อมูล ในเรื่องบัญชีและการเงิน โดยความพึงพอใจการใช้งานของกลุ่ม ผู้ใช้โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุพรัตน์ จันทร์แก้ว (2564) ได้ทำการศึกษาเรื่องพัฒนาระบบ

บัญชีที่เหมาะสมกับกลุ่มธุรกิจอาชีพ จำนวน 5 บัญชี คือ 1) ระบบบัญชีซื้อวัตถุดิบและบรรจุภัณฑ์ 2) ระบบบัญชีจ่ายเงิน 3) ระบบบัญชีผลิตสินค้า 4) ระบบบัญชีขายสินค้า 5) ระบบบัญชี รับเงิน ดังนั้น การออกแบบรูปแบบบัญชีที่เหมาะสมของกลุ่ม วิสาหกิจชุมชนผักไหม จังหวัดศรีสะเกษ จึงได้นำองค์ประกอบที่ เกี่ยวข้องมาเป็นพื้นฐานทฤษฎีในการออกแบบองค์ประกอบ ดังกล่าวสอดคล้องกับบริบทชุมชน

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง จึงสามารถสรุป กรอบแนวคิดการวิจัย ได้ดังนี้

รูปภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัยประยุกต์ (Applied Research) โดยใช้ วิธีการวิจัยแบบผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและการ วิจัยเชิงคุณภาพโดยแบ่งการวิจัยออกเป็น 3 ระยะ (Phase) โดย จำแนกตามวัตถุประสงค์ดังนี้

ระยะที่ 1

การวิจัยในระยะที่ 1 ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก

1. วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคของการจัดทำ บัญชีและสารสนเทศทางการบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนข้าว อินทรีย์ผักไหม อินทรีย์ผักไหม ตำบลผักไหม จังหวัดศรีสะเกษ

2. กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนข้าวอินทรีย์ ผักไหมผักไหม จังหวัดศรีสะเกษ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างแบบ

เฉพาะเจาะจง ซึ่งพิจารณาจากคุณสมบัติ ผู้ที่เกี่ยวข้องและดำรง ตำแหน่งคณะกรรมการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผักไหม ตำบล ผักไหม จังหวัดศรีสะเกษ ผู้วิจัยจึงกำหนดกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้ ประธานกลุ่ม รองประธานกลุ่ม และเจ้าหน้าที่บัญชีกลุ่มฯ จำนวน 5 คน

3. เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์เพื่อศึกษา รูปแบบบริบทของระบบบัญชีเดิม โดยมีประเด็น ดังนี้ ส่วนที่ 1) ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน 2) ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนิน ธุรกิจ 3) ข้อมูลเกี่ยวกับรายการค้า 4) ข้อมูลเกี่ยวกับระบบบัญชี และสารสนเทศทางบัญชี และ 5) คำถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบ แสดงความคิดเห็น

4. วิธีดำเนินการวิจัย ดำเนินการดังนี้

4.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี แนวปฏิบัติและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Documentary Study) โดยทำการศึกษารวบรวมข้อมูลจากหนังสือ ตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ จากแหล่งข้อมูลห้องสมุด และค้นหาข้อมูลผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต แล้วทำการวิเคราะห์ สังเคราะห์ โดยใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหาจากแหล่งข้อมูล เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยในการสร้างเครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถามข้อมูล โดยกำหนดกรอบภายใต้ตัวแปรหรือองค์ประกอบตามวัตถุประสงค์ที่ 1 และใช้กรอบการศึกษาด้านการจัดทำบัญชี ด้านปัญหาการจัดทำบัญชีอุปสรรคในการทำบัญชี และสารสนเทศที่ใช้ในการบัญชี โดยใช้แบบสัมภาษณ์ ซึ่งแบ่งเป็น 5 ส่วนดังนี้ 1) ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน 2) ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจ 3) ข้อมูลเกี่ยวกับรายการค้า 4) ข้อมูลเกี่ยวกับระบบบัญชีและสารสนเทศทางบัญชี และ 5) คำถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็น

4.2 ใช้แบบสัมภาษณ์เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคของการจัดทำบัญชีและสารสนเทศทางการบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนข้าวอินทรีย์ผักไหม ตำบลผักไหม จังหวัดศรีสะเกษ โดยดำเนินการดังนี้

4.2.1 ทำการลงภาคสนามและศึกษาข้อมูลเชิงลึกที่มีความเกี่ยวข้องเพื่อนำเนื้อหาและข้อมูลมาใช้ในการวิเคราะห์และแก้ปัญหา อุปสรรคการทำบัญชีและระบบสารสนเทศทางการบัญชี สภาพการดำเนินงาน โดยผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเนื้อหา สำคัญ ดังนี้

4.2.2 ใช้แบบสัมภาษณ์ข้อมูลเบื้องต้นตามกรอบแนวคิด
การวิจัย ศึกษาปัญหา อุปสรรคของการจัดทำบัญชีและ
สารสนเทศทางการบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนข้าวอินทรีย์
ผักไหม ตำบลผักไหม อำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ

4.2.3 การสัมภาษณ์จากกลุ่มวิชาชีพฯ เพื่อให้ทราบข้อมูลถึง ปัญหา อุปสรรคการทำบัญชีและสารสนเทศทางการบัญชี ความต้องการ แนวทางการจัดทำบัญชี การดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนข้าวอินทรีย์ ตำบลผักไหม อำเภอยี่งอ จังหวัดศรีสะเกษ

4.3 สังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี แนวปฏิบัติและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากแบบสัมภาษณ์ที่ เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยดำเนินการดังนี้

ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก เกี่ยวกับศึกษาปัญหา อุปสรรคการทำบัญชีและสารสนเทศทางการบัญชี วิเคราะห์โดยใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยการรายงานข้อค้นพบ (Descriptive Methodology) การตีความหมาย (Interpretive Methodology) และมีการสร้างความน่าเชื่อถือด้วยการตรวจสอบคุณภาพข้อมูล ด้วยการตรวจสอบแบบสามเส้า (Data Triangulation) เพื่อพิสูจน์ว่า ข้อมูลที่ผู้วิจัยไดมานั้น ถูกต้องเหมาะสมหรือไม่

4.4 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี แนวปฏิบัติและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Documentary Study) และแบบสัมภาษณ์ มาสรุปเป็นประเด็นศึกษาปัญหา อุปสรรค การทำบัญชีและสารสนเทศทางการบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจ ชุมชนข้าวอินทรีย์ผักไหม ตำบลผักไหม อำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ

ระยะที่ 2

1. วัตถุประสงค์ เพื่อออกแบบรูปแบบการทำบัญชีและ
สารสนเทศทางการบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนข้าวอินทรีย์
ผักไหม ตำบลผักไหม อำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ

2. กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ 1) กลุ่มวิสาหกิจชุมชนชาวนินทรียผักไหม ตำบลผักไหม อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง ซึ่งพิจารณาจากคุณสมบัติ ผู้ที่เกี่ยวข้องและดำรงตำแหน่งคณะกรรมการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผักไหม จังหวัดศรีสะเกษ ผู้วิจัยจึงกำหนดกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้ ประธานกลุ่ม รองประธานกลุ่ม เจ้าหน้าที่บัญชีกลุ่มฯ เจ้าหน้าที่บัญชีสหกรณ์ และประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนจำนวน 5 คน และ 2) ผู้เชี่ยวชาญด้านบัญชี จำนวน 3 คน

3. เครื่องมือการวิจัย ได้แก่ การสนทนากลุ่ม (Focus Group) และแบบประเมินรูปแบบทางการบัญชี

4. วิธีดำเนินการวิจัย ดำเนินการดังนี้

4.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี แนวปฏิบัติและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Documentary Study) กับการออกแบบรูปแบบการบำบัดและสารสนเทศทางการบัญชีสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชนชาวนาอินทรีย์ผักไหมผักไหม จังหวัดศรีสะเกษโดย

ทำการศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ ตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ จากแหล่งข้อมูลห้องสมุด และค้นหาข้อมูลผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต แล้วทำการวิเคราะห์ สังเคราะห์ โดยใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหาจากแหล่งข้อมูล เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยในการสร้างเครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถามข้อมูลโดยกำหนดกรอบภายใต้ ตัวแปรหรือองค์ประกอบของของรูปแบบการจัดทำบัญชีวิสาหกิจชุมชน โดยใช้กรอบการออกแบบรูปแบบบัญชีที่เหมาะสมของ ยุพรัตน์ จันทรแก้ว (2558) ตามกรอบการพัฒนาแบบบัญชีที่เหมาะสมกับกลุ่มธุรกิจอาชีพ จำนวน 5 บัญชี คือ 1) ระบบบัญชีวัตถุดิบและบรรจุภัณฑ์ 2) ระบบบัญชีจ่ายเงิน 3) ระบบบัญชีผลิตสินค้า 4) ระบบบัญชีขายสินค้า 5) ระบบบัญชีรับเงิน

4.2 ศึกษาโดยใช้การสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อศึกษาแนวทางการเพื่อออกแบบรูปแบบทางการบัญชีที่เหมาะสมสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนข้าวอินทรีย์ผักไหม ตำบลผักไหม อำเภอย้ายทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ มีวิธีการดำเนินการดังนี้ ทำการลงภาคสนามและศึกษาข้อมูลเชิงลึกที่มีความเกี่ยวข้องเพื่อนำเนื้อหาและข้อมูลมาใช้ในการวิเคราะห์และหาสภาพการดำเนินงาน แนวทางการออกแบบรูปแบบบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนข้าวอินทรีย์ผักไหม อินทรีย์ผักไหม ตำบลผักไหม อำเภอย้ายทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาโดยการสัมภาษณ์จากกลุ่มวิสาหกิจเพื่อให้ทราบข้อมูลถึงความต้องการแนวทางการจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนข้าวอินทรีย์ผักไหม ตำบลผักไหม อำเภอย้ายทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ

4.3 สังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี แนวปฏิบัติและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสนทนากลุ่ม (Focus Group) ที่เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยดำเนินการดังนี้

ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยการรายงานข้อค้นพบ (Descriptive Methodology) การตีความหมาย (Interpretive Methodology)

4.4 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี แนวปฏิบัติและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Documentary Study) และสนทนากลุ่ม (Focus Group) มาสรุปเป็นประเด็นของ

องค์ประกอบแนวทางการออกแบบรูปแบบทางการบัญชีที่เหมาะสมของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนข้าวอินทรีย์ผักไหม ตำบลผักไหม อำเภอย้ายทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ

4.5 นำรูปแบบทางการบัญชีที่เหมาะสม ที่ได้ออกแบบมาแล้ว การสร้างความน่าเชื่อถือด้วยการตรวจสอบคุณภาพข้อมูล ด้วยการตรวจสอบแบบสามเส้า (Data Triangulation) เพื่อพิสูจน์ว่าข้อมูลที่ผู้วิจัยได้มานั้น ถูกต้องเหมาะสมหรือไม่ และเสนอประเมินผ่านผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านด้วยแบบประเมินแบบประเมินรูปแบบทางการบัญชี แล้วทำการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

4.6 นำรูปแบบทางการบัญชีที่เหมาะสม ไปใช้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนข้าวอินทรีย์ผักไหม ตำบลผักไหม อำเภอย้ายทับทัน จังหวัดศรีสะเกษกลุ่มวิสาหกิจชุมชนข้าวอินทรีย์ผักไหม ตำบลผักไหม อำเภอย้ายทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ แล้วประเมินความพึงพอใจในการใช้งาน โดยสถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสรุปผลนำเสนอแนะมาปรับปรุง

4.7 จัดทำคู่มือรูปแบบทางการบัญชีที่เหมาะสมของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนข้าวอินทรีย์ผักไหม ตำบลผักไหม อำเภอย้ายทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ

ระยะที่ 3

1. วัตถุประสงค์ เพื่อประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศงานบัญชีที่เหมาะสมสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนข้าวอินทรีย์ผักไหม ตำบลผักไหม อำเภอย้ายทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ

2. กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ 1) กลุ่มวิสาหกิจชุมชนข้าวอินทรีย์ผักไหม ตำบลผักไหม อำเภอย้ายทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง ซึ่งพิจารณาจากคุณสมบัติผู้ที่เกี่ยวข้องและดำรงตำแหน่งคณะกรรมการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผักไหม จังหวัดศรีสะเกษ ผู้วิจัยจึงกำหนดกลุ่มเป้าหมาย ดังนี้ ประธานกลุ่ม รองประธานกลุ่ม และเจ้าหน้าที่บัญชี และ 2) ผู้เชี่ยวชาญด้านระบบคอมพิวเตอร์และบัญชี จำนวน 3 ท่านเพื่อประเมินระบบสารสนเทศทางบัญชี

3. เครื่องมือการวิจัย ได้แก่โปรแกรมประยุกต์สารสนเทศทางบัญชี และแบบประเมินระบบสารสนเทศทางบัญชี

4. วิธีดำเนินการวิจัย ดำเนินการดังนี้

4.1 ศึกษาความต้องการการใช้ระบบสารสนเทศ การประยุกต์ใช้คอมพิวเตอร์กับงานบัญชีจากกลุ่มวิสาหกิจชุมชนข้าว

อินทรีย์ผักไหม ตำบลผักไหม อำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ และนำข้อมูลจากวัตถุประสงค์ที่ 2 การออกแบบรูปแบบบัญชีที่เหมาะสม มาออกแบบและสร้างต้นแบบ (Prototype) โดยครอบคลุมระบบการจัดทำแบบบัญชี ประกอบด้วย 1) สมุดเงินสด 2) สมุดรายวันทั่วไป 3) สมุดบัญชีแยกประเภททั่วไป 4) สมุดบัญชีค่าสมัครสมาชิก 5) ทะเบียนสมาชิกและหุ้น 6) ทะเบียนคุมสินทรัพย์ 7) ทะเบียนคุมสินค้า 8) สมุดเงินฝากธนาคาร 9) บัญชีลูกหนี้ 10) บัญชีเจ้าหนี้ 11) สมุดขายสินค้า 12) สมุดรายได้ค่าบริการ เอกสารประกอบ การลงบัญชี ประกอบด้วย ใบเสร็จรับเงินที่มีเลขที่ ใบเบิกเงิน ใบเบิกสินค้า ใบขายเชื่อ ใบสมัครสมาชิก ใบเสร็จค่าบริการ ใบเสร็จการขายสินค้า

4.2 วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับความต้องการระบบสารสนเทศทางบัญชีที่เก็บข้อมูลจากกลุ่มวิสาหกิจชุมชนชาวอินทรีย์ผักไหม ตำบลผักไหม อำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ โดยใช้วิธีสรุปตีความและบรรยายเชิงพรรณนาวิเคราะห์ แล้วจัดทำต้นแบบการประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศกับงานทางบัญชี

4.3 นำต้นแบบไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่านประเมินและปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

4.4 นำต้นแบบไปใช้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนชาวอินทรีย์ผักไหม ตำบลผักไหม อำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ และประเมินผลจากกลุ่มวิสาหกิจชุมชนชาวอินทรีย์ผักไหม จังหวัดศรีสะเกษ

5. ปรับปรุงต้นแบบตามข้อคิดเห็นจากกลุ่มวิสาหกิจชุมชนชาวอินทรีย์ผักไหม ตำบลผักไหม อำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ

5.1 นำต้นแบบที่ผ่านการปรับปรุง ไปดำเนินการ

5.2 นำระบบที่สร้างขึ้นไปใช้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนชาวอินทรีย์ผักไหม ตำบลผักไหม อำเภอห้วยทับทัน จังหวัด ศรีสะเกษ และประเมินผลการใช้งานโดยรวมจากกลุ่มวิสาหกิจชุมชนชาวอินทรีย์ผักไหม อินทรีย์ผักไหมฯ โดยใช้เกณฑ์การสร้างแบบประเมินผลต้นแบบกลุ่มวิสาหกิจชุมชนชาวอินทรีย์ผักไหม อินทรีย์ผักไหมฯ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert) แล้วให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ

ความพึงพอใจ 1 หมายถึง น้อยที่สุด

ความพึงพอใจ 2 หมายถึง น้อย

ความพึงพอใจ 3 หมายถึง ปานกลาง

ความพึงพอใจ 4 หมายถึง มาก

ความพึงพอใจ 5 หมายถึง มากที่สุด

เกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ยในการอภิปรายผล ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง ระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง ระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง ระดับค่อนข้างมาก

คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง ระดับค่อนข้างน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง ระดับน้อย

ผลการวิจัย

การศึกษาปัญหา อุปสรรคของการทำบัญชีและสารสนเทศทางการบัญชีกลุ่มวิสาหกิจชุมชนชาวอินทรีย์ผักไหม ตำบลผักไหม อำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป กลุ่มวิสาหกิจชุมชนชาวอินทรีย์ผักไหม ตำบลผักไหม อำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ.2548 ตั้งอยู่ที่ 20 ม. 7 ต.ผักไหม อ.ห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ 33210 เป็นกลุ่มชาวนาในตำบลผักไหม อำเภอห้วยทับทัน กลุ่มวิสาหกิจชุมชนศูนย์ส่งเสริมและผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชนตำบลผักไหม” ภายใต้การนำของประธานกลุ่ม คือ คุณไพฑูรย์ ผางคำ มีสมาชิก ทั้งสิ้น 248 ราย มีพื้นที่การผลิตข้าวหอมมะลิ 3,780 ไร่ ซึ่งอยู่ในพื้นที่ S2 จำนวน 3,708 ไร่ และ S3 จำนวน 72 ไร่ โดยแบ่งพื้นที่การผลิตออกเป็น 1) พื้นที่ผลิตเมล็ดพันธุ์ จำนวน 583 ไร่ 2) พื้นที่ผลิตข้าวอินทรีย์ผักไหม จำนวน 2,170 ไร่ และ 3) พื้นที่ผลิตข้าว GAP จำนวน 1,027 ไร่

ส่วนที่ 2 ลักษณะการดำเนินธุรกิจ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนชาวอินทรีย์ผักไหม ตำบลผักไหม อำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ ประกอบอาชีพ ปลูกข้าว จำนวน 3,780 ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ผลิตเมล็ดพันธุ์ จำนวน 440 ไร่ ได้ผลผลิต 220 ตัน พื้นที่ผลิตข้าวอินทรีย์ผักไหม 696 ไร่ ผลผลิต 348 ตัน และพื้นที่ผลิตข้าว GAP จำนวน 2,644 ไร่ ผลผลิต 1,322 ตันทางกลุ่มได้สร้างระบบการบริหารจัดการการผลิตที่มีประสิทธิภาพ โดยเน้นการพัฒนาแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน

และภาคประชาชน ในการร่วมคิดกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน ร่วมวางแผนการผลิตแผนการตลาด ร่วมลงมือทำโดยเน้นการเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ร่วมแก้ไขปัญหาโดยเริ่มแก้จากรากแก้วของปัญหา และร่วมกันรับประโยชน์ในรูปแบบองค์กรเกษตรกร ที่มีระบบการบริหารจัดการที่ยึดถือหลักคุณธรรม โดยมีกระบวนการในการควบคุมการผลิตให้ได้ตามมาตรฐานการผลิต

ส่วนที่ 3 รายการค้า กลุ่มวิสาหกิจชุมชนข้าวอินทรีย์ ผักไหม ตำบลผักไหม อำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ มีการรับเงินจาก การขายสินค้าเป็นเงินสดและเป็นเงินเชื่อ การจ่ายเงินเป็นเงินสดและเงินเชื่อ ในการจ่ายค่าใช้จ่ายในการผลิต และค่าแรงงาน

ส่วนที่ 4 ระบบบัญชี ข้อมูลเกี่ยวกับระบบบัญชีและระบบสารสนเทศทางบัญชี พบว่า 1) ด้านระบบบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนข้าวอินทรีย์ผักไหม อำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ ใช้วิธีการบันทึกบัญชีรับเงินและการจ่ายเงินจากการซื้อสินค้า ขายสินค้า โดยใช้เพียงสมุดเล่มเดียวบันทึกรายการจดบันทึกรายการเงินสด เงินจ่ายและรับเฉพาะบางวันเท่านั้น ไม่ได้จดย่อยรายการบันทึกบัญชีประจำวัน และมีเอกสารทางบัญชีไม่มีสมุดบัญชีและทะเบียนคุม ไม่มีการจัดทำเอกสารหลักฐานในการบันทึกบัญชีจัดเก็บเอกสารไม่เป็นระบบ 2) ด้านสารสนเทศทางบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนข้าวอินทรีย์ผักไหม อำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ มีการนำคอมพิวเตอร์มาใช้งานในการพิมพ์งานด้านเอกสารเป็นหลัก ไม่มีการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการบันทึกบัญชีและไม่มีการใช้โปรแกรมอื่นๆ ใน ด้านการบัญชีจากการสัมภาษณ์เจ้าที่บัญชี พบว่า ระบบบัญชีที่ลงเป็นการบันทึกรายรับรายจ่ายประจำวันเท่านั้น ไม่มีงบทางบัญชีแสดงผลสินทรัพย์หนี้สิน เงินสด และงบทดลอง ตามรูปแบบบัญชีที่ถูกต้อง

ส่วนที่ 5 ปัญหาและอุปสรรคการทำบัญชี ปัญหาและอุปสรรคการทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนข้าวอินทรีย์ผักไหม ตำบลผักไหม อำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชี มีดังนี้ 1) ในการบันทึกบัญชีไม่มีการลง บันทึกเป็นประจำวัน มีการบันทึกบัญชีเป็นรายสัปดาห์เนื่องจากเจ้าหน้าที่บัญชีไม่ได้ทำงานในลักษณะประจำจึง

ลงบันทึกบัญชีเป็นรายสัปดาห์เท่านั้น เกิดความไม่เป็นปัจจุบัน และข้อมูลบางอย่างไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ 2) เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูลขาดความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการบันทึกบัญชี 3) กลุ่มวิสาหกิจชุมชนข้าวอินทรีย์ผักไหม ตำบลผักไหม อำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ ยังขาดการให้ความสำคัญในการบันทึกบัญชีที่ถูกต้อง

ส่วนที่ 6 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนข้าวอินทรีย์ผักไหม ตำบลผักไหม อำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ ต้องการให้มีการจัดทำบัญชีให้เป็นระบบและฐานะการเงินที่แท้จริง

2. การศึกษารูปแบบการทำบัญชีและสารสนเทศทางการบัญชี มีการนำเสนอในรูปแบบที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชน ในด้านการบริหารจัดการกลุ่มและสอดคล้องกับความต้องการทางการบัญชี ออกแบบตามความต้องการของผู้ใช้งานภายใต้บริบทของวิสาหกิจชุมชน ซึ่งในรูปแบบบัญชี ประกอบด้วย 1) สมุดเงินสด 2) สมุดรายวันทั่วไป 3) สมุดบัญชีแยกประเภททั่วไป 4) สมุดบัญชี ค่าสมครสมาชิก 5) ทะเบียนสมาชิกและหุ้น 6) ทะเบียนคุมสินทรัพย์ 7) ทะเบียนคุมสินค้า 8) สมุดเงินฝากธนาคาร 9) บัญชีลูกหนี้ 10) บัญชีเจ้าหนี้ 11) สมุดขายสินค้า และ 12) สมุดรายได้ค่าบริการ เอกสารประกอบการลงบัญชี ประกอบด้วย ใบเสร็จรับเงินที่มีเลขที่ ใบเบิกเงิน ใบเบิกสินค้า ใบขายเชื่อ ใบสมครสมาชิก ใบเสร็จค่าบริการ ใบเสร็จการขายสินค้า ส่วนด้านการควบคุมภายใน เสนอแนะให้มีการสอบทานโดยระบุตำแหน่ง หน้าที่ในการสอบทานกันได้

3. การประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศงานบัญชีที่เหมาะสม สำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนข้าวอินทรีย์ผักไหม ตำบลผักไหม อำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ

3.1 ผลการบันทึกข้อมูลบัญชีในโปรแกรม Excel มีดังรูปภาพที่ 2, 3 และ 4

3.2 ผลการประเมินรูปแบบทางการบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนข้าวอินทรีย์ผักไหม ตำบลผักไหม อำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ

จากตารางที่ 1 แสดงผลการประเมินจากกลุ่มเป้าหมายพบว่า ความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.53 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.49 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ค่าเฉลี่ยสามอันดับแรก คือ มีการบันทึกข้อมูลที่ต้องตามรูปแบบบัญชี และมีการจัดประเภทหมวดตามรูปแบบบัญชี ค่าเฉลี่ย 4.73 รองลงมา ภาพรวมของการใช้งานรูปแบบบัญชี ค่าเฉลี่ย 4.67 และมีขั้นตอนในการบันทึกข้อมูลที่ยังไม่ยุ่งยาก ค่าเฉลี่ย 4.60

การอภิปรายผล

จากผลการวิจัยสรุปและอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การศึกษาปัญหา อุปสรรคการทำบัญชีและสารสนเทศทางการบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชนชาวอินทรีผัดไหม ตำบลผัดไหม อำเภอยะหริ่ง จังหวัดศรีสะเกษ

กลุ่มวิสาหกิจชนชาวอินทรีผัดไหม ตำบลผัดไหม อำเภอยะหริ่ง จังหวัดศรีสะเกษ ทางกลุ่มได้สร้างระบบการบริหารจัดการการผลิตที่มีประสิทธิภาพ โดยเน้นการพัฒนาแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ในการร่วมคิดกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน ร่วมวางแผนการผลิตแผนการตลาด ร่วมลงมือทำโดยเน้นการเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ร่วมแก้ไขปัญหาโดยเริ่มแก้จากรากแก้วของปัญหา และร่วมกันรับประโยชน์ในรูปแบบองค์กรเกษตรกร ที่มีระบบการบริหารจัดการที่ยึดถือหลักคุณธรรม โดยมีกระบวนการในการควบคุมการผลิตให้ได้ตามมาตรฐานการผลิตรายการค้า กลุ่มวิสาหกิจชนชาวอินทรีผัดไหมฯ มีการรับเงินจากการขายสินค้าเป็นเงินสดและเป็นเงินเชื่อ การจ่ายเงินเป็นเงินสดและเงินเชื่อในการจ่ายค่าใช้จ่ายในการผลิตและค่าแรงงานระบบบัญชี กลุ่มวิสาหกิจชุมชนชาวอินทรีผัดไหม อินทรีผัดไหมห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ ใช้วิธีการบันทึกบัญชีรับเงินและการจ่ายเงินจากการซื้อสินค้า ขายสินค้า โดยใช้เพียงสมุดเล่มเดียวบันทึกรายการจดบันทึกรายการเงินสด เงินจ่ายและรับเฉพาะบางวันเท่านั้น ไม่ได้จดในรายการบันทึกบัญชีประจำวัน มีเอกสารทางบัญชี ไม่มีสมุดบัญชีและทะเบียนคุม ไม่มีการจัดทำเอกสารหลักฐานในการบันทึกบัญชี การจัดเก็บเอกสารไม่เป็นระบบความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนชาวอินทรีผัดไหม อินทรีผัดไหมห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ อยากให้มีการจัดทำบัญชีให้เป็นระบบและฐานะการเงินที่แท้จริงได้ ผล

การศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของบันเฉย ศรีแก้ว และคณะ (2559) ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบบัญชีการเงินวิสาหกิจชุมชนทอผ้าสีธรรมชาติ : กรณีศึกษากลุ่มบ้านหัววัว ตำบลโคกลี อำเภอมือง จังหวัดขอนแก่น การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาบริบทของระบบบัญชีการเงิน ปัญหา อุปสรรค และความต้องการใช้ระบบบัญชีการเงินรวมถึง พัฒนาระบบบัญชีการเงินให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้ข้อมูลทางการเงิน การวิจัยเป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ แบบมีส่วนร่วมด้วยวิธีการสัมภาษณ์แบบสนทนากลุ่ม โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล กลุ่มตัวอย่าง คือ วิสาหกิจชุมชนทอผ้าสีธรรมชาติ : กรณีศึกษากลุ่ม บ้านหนองบัว ตำบลโคกลี อำเภอมือง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 15 ราย และเพื่อศึกษาระบบการควบคุมภายในและระบบบัญชี ผลจากการวิจัยพบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิง อายุเฉลี่ย 65 ปี และมีระยะเวลาที่เคยใช้บัญชี 1 ปีขึ้นไป กลุ่มตัวอย่างไม่ได้ใช้ สมุดรายวันทั่วไป สมุดรายวันซื้อ สมุดรายวันขาย บัญชีแยกประเภททั่วไป บัญชีกำไรขาดทุน งบแสดงฐานะการเงิน และงบกระแสเงินสด กลุ่มตัวอย่างใช้สมุดเงินสดรับ สมุดรายวันเงินสดจ่าย และบัญชีลูกหนี้รายตัว ในการบันทึกรายการที่เกิดขึ้นในขณะ เดียวกันกลุ่มตัวอย่างมีความเข้าใจในรูปแบบบัญชีการเงินที่สมาชิกกลุ่มทอผ้าสีธรรมชาติเคยบันทึกบัญชีในระดับน้อยและทำให้เกิดปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านบัญชี นอกจากนี้ ยังพบว่าการปฏิบัติงานของกลุ่มตัวอย่างไม่มีการกำหนดผังงานและกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบที่เหมาะสมตามหลักการควบคุมภายใน เช่น ทำให้เกิดปัญหาด้านการบันทึกบัญชีลงในสมุดบัญชีต่างๆ การไม่คิดดอกเบี้ยให้แก่สมาชิกที่กู้เงิน เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการบันทึกบัญชีไม่ถูกต้องตามกฎหมาย เป็นต้น

2. การออกแบบรูปแบบการทำบัญชีและสารสนเทศทางการบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนชาวอินทรีผัดไหม ตำบลผัดไหม อำเภอยะหริ่ง จังหวัดศรีสะเกษ

ในการศึกษารูปแบบการทำบัญชีและสารสนเทศทางการบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชนชาวอินทรีผัดไหม ผัดไหม ตำบลผัดไหม จังหวัดศรีสะเกษมีการนำเสนอในรูปแบบที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชนในด้านการบริหารจัดการกลุ่มและสอดคล้องกับความต้องการทางการเงิน ออกแบบตามความต้องการของผู้ใช้งานภายใต้บริบทของวิสาหกิจชุมชน เป็นระบบที่พัฒนาสามารถรองรับการทำงานตามกลุ่มผู้ใช้ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่

เลขานุการ ประธาน และสมาชิก แต่จากบริบทกลุ่มคือโดยส่วนใหญ่จะเป็นนักบัญชีกลุ่มและประธานกลุ่มที่เป็นผู้รับผิดชอบดูแลในการจัดทำบัญชีและเข้าถึงระบบของการบัญชี โดยมีรูปแบบบัญชี ประกอบด้วย 1) สมุดเงินสด 2) สมุดบันทึกรายการทั่วไป 3) สมุดบัญชีแยกประเภททั่วไป 4) สมุดบันทึกต้นทุนกำไร 5) ทะเบียนสมาชิกและหุ้น 6) ทะเบียนคุมสินทรัพย์ 7) ทะเบียนคุมสินค้า 8) ทะเบียนคุมวัตถุดิบ 9) บัญชีย่อยลูกหนี้ 10) บัญชีย่อยเจ้าหนี้ 11) สมุดขายสินค้า และ 12) สมุดรายได้ค่าบริการ ทั้งนี้ จะสอดคล้องกับการบริหารจัดการระบบการทำบัญชีของกลุ่ม และเป็นระบบที่สร้างจากการจัดทำเอกสารและความเข้าใจในการผ่านรายการบัญชีของผู้รับผิดชอบทางการเงิน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สัจฉิวัฒน์ วรโยธาและคณะ (2561) ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบัญชีในการบริหารเพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของกลุ่มเย็บผ้าฝ้ายพื้นเมือง บ้านกกไธ ตำบลคำชะอี อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม วัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อศึกษาและพัฒนารูปแบบการบัญชีในการบริหารเพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของกลุ่มเย็บผ้าฝ้ายพื้นเมืองบ้านกกไธ ผลการวิจัยพบว่า ได้มีการออกแบบรูปแบบทางการบัญชีให้กับกลุ่มตามเกณฑ์เงินสดมีทั้งหมด 7 เล่ม ประกอบด้วย สมุดบัญชีเงินสดรับ สมุดบัญชีเงินสดจ่าย สมุดคุมงานระหว่างทำ สมุดคุมสินค้า สมุดคุมวัตถุดิบ สมุดงบต้นทุนการผลิตและสมุดรายได้และค่าใช้จ่าย

3. การประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศงานบัญชีที่เหมาะสมสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนชาวอินทรีผักไหม ตำบลผักไหม อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ

ในการศึกษานี้โดยการนำรูปแบบทางการบัญชีที่ออกแบบไว้มาจัดทำระบบบัญชีโดยการประยุกต์ใช้โปรแกรม Excel มาช่วยในการจัดบันทึกข้อมูลทางบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนชาวอินทรีผักไหม ตำบลผักไหม อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ประกอบด้วยองค์ประกอบดังนี้ ออกแบบตามความต้องการของผู้ใช้งานภายใต้บริบทของวิสาหกิจชุมชน ซึ่งในรูปแบบบัญชี ประกอบด้วย 1) สมุดเงินสด 2) สมุดบันทึกรายการทั่วไป 3) สมุดบัญชีแยกประเภททั่วไป และพบว่า ผลการประเมินจากกลุ่มเป้าหมาย พบว่า ความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.53 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน .49 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อค่าเฉลี่ยสามอันดับแรก คือ มีการบันทึกข้อมูลที่ถูกต้องตามรูปแบบบัญชี และมีการจัดประเภทหมวด

ตามรูปแบบบัญชี ค่าเฉลี่ย 4.73 รองลงมา ภาพรวมของการใช้งานรูปแบบบัญชี ค่าเฉลี่ย 4.67 และมีขั้นตอนในการบันทึกข้อมูลที่ง่ายไม่ยุ่งยาก ค่าเฉลี่ย 4.60

จากการศึกษา พบว่า การออกแบบรูปแบบบัญชี และระบบสารสนเทศทางบัญชี จะเห็นได้ว่าการออกแบบรูปแบบบัญชีที่เหมาะสมจะต้องพิจารณาตามองค์ประกอบและบริบทของกลุ่ม ซึ่งไม่ซับซ้อนแต่สามารถที่จะอำนวยความสะดวก ความรวดเร็วและความแม่นยำของตัวเลขทางการเงินของกลุ่มฯ ได้ โดยสรุปว่ามีองค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง คือ สมุดรายวันทั่วไป สมุดรายวันซื้อ สมุดรายวันขาย บัญชีแยกประเภททั่วไป งบกำไรขาดทุน งบแสดงฐานะการเงิน และงบกระแสเงินสด วิสูตร เพชรรัตน์และคณะ (2566) การพัฒนาระบบสารสนเทศบัญชีการเงินกลุ่มสัจจะออมทรัพย์บ้านไผ่ใหญ่ด้วยวิธีโอโจล พบว่า 1) ระบบสารสนเทศบัญชีการเงินกลุ่มสัจจะออมทรัพย์บ้านไผ่ใหญ่ใช้กระบวนการพัฒนาระบบแบบโอโจล (Agile System Development Methodology) และกระบวนการสกรัม (Scrum) พัฒนาด้วยภาษา PHP ร่วมกับ Bootstrap Framework ในการควบคุมการแสดงผล จัดเก็บข้อมูลบนฐานข้อมูล MariaDB ระบบที่พัฒนาสามารถรองรับการทำงานตามกลุ่มผู้ใช้ ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ เลขานุการ ประธาน และสมาชิก 2) ผลการประเมินประสิทธิภาพระบบสารสนเทศบัญชีการเงินกลุ่มสัจจะออมทรัพย์โดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ระบบสามารถรองรับการทำงานของกลุ่มผู้ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและผลประโยชน์ ประสิทธิภาพของระบบโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก และ 3) ผลการศึกษาคความพึงพอใจการใช้งานระบบสารสนเทศบัญชีการเงินกลุ่มสัจจะออมทรัพย์พบว่า ระบบสารสนเทศรองรับการใช้งานของกลุ่มผู้ใช้ ระบบสามารถช่วยอำนวยความสะดวกในการข้อมูลจัดการสมาชิก และยังช่วยอำนวยความสะดวกในการจัดทำบัญชี ทำให้เกิดความถูกต้อง ชัดเจน น่าเชื่อถือของข้อมูลในเรื่องบัญชีและการเงิน โดยความพึงพอใจการใช้งานของกลุ่มผู้ใช้โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของยุพรัตน์ จันทร์แก้ว (2558) ได้ทำการศึกษาระบบบัญชีที่เหมาะสมกับกลุ่มธุรกิจอาชีพ จำนวน 5 บัญชี คือ 1) ระบบบัญชีซื้อวัตถุดิบและบรรจุภัณฑ์ 2) ระบบบัญชีจ่ายเงิน 3) ระบบบัญชีผลิตสินค้า 4) ระบบบัญชีขายสินค้า 5) ระบบบัญชีรับเงิน และในองค์ประกอบของการออกแบบรูปแบบบัญชีที่เหมาะสมของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผักไหม จังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งได้นำ

องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องมาเป็นพื้นฐานทฤษฎีในการออกแบบ
องค์ประกอบดังกล่าวสอดคล้องกับบริบทชุมชน

2. การประยุกต์ใช้งานระบบสารสนเทศทางบัญชีที่
เหมาะสม ควรพัฒนาตามกรอบของเทคโนโลยีและภายใต้บริบท
ชุมชน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งถัดไป

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. การออกแบบรูปแบบทางการบัญชีควรมีการศึกษาภายใต้
บริบทการบริหารจัดการของกลุ่มและทรัพยากรของกลุ่ม
วิสาหกิจชุมชน

1. การออกแบบรูปแบบทางการบัญชีควรมีการศึกษาในด้าน
ของการบริหารจัดการของกลุ่มและทรัพยากรของกลุ่มวิสาหกิจ
ชุมชนและแนวทางการทำงานแบบมีส่วนร่วมของสมาชิก

2. ควรมีศึกษาการพัฒนาสารสนเทศทางบัญชีที่
เหมาะสมกับองค์กร และการส่งเสริมการประยุกต์ใช้งานระบบ
สารสนเทศทางบัญชี

เอกสารอ้างอิง

دنشا สลิ่งส์ และณัตตยา เอี่ยมคง. (2560). การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการสินค้าชุมชนเพื่อความยั่งยืน
ทางเศรษฐกิจ. *มหาวิทยาลัยศิลปากร สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์และศิลปะ*, 10(3), 1-18.

บันเอย ศรีแก้ว, วิภากรณ ศรีหาธาตุ, และปิยะณัฐ ฤณพุดตม. (2559). การพัฒนารูปแบบบัญชีการเงินวิสาหกิจชุมชนทอผ้าสี
ธรรมชาติ: กรณีศึกษากลุ่ม บ้านหนองหัววัว ตำบลโคกลี อำเภอมือง จังหวัดขอนแก่น. *วารสารวิชาการสมาคม
สถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี*, 22(2), 121-
130.

ยุพรัตน์ จันทร์แก้ว. (2558). การพัฒนาระบบบัญชีของกลุ่มอาชีพบ้านหนองกะโ้ง อำเภอมืองตาก. *วารสารวิจัยราชภัฏเชียงใหม่*,
16(2), 30-43.

พัฒนพงศ์ สุวรรณชาติ และสุภาภรณ์ คงสวัสดิ์. (2559). การประยุกต์ใช้ Excel กับงานบัญชี Application of Microsoft Excel in
Accounting. *วารสารนักบริหาร*, 31(4), 116-122.

วิสูตร เพชรรัตน์, เตชิตา สุทธิรักษ์, พันธรัตน์ อธิติง, ฤพลดี จันทร์วิเชียร, และวราพร กาญจนตลอด. (2566). การพัฒนาระบบ
สารสนเทศบัญชีการเงินกลุ่มสัจจะออมทรัพย์บ้านไผ่ใหญ่ด้วยวิธีออนไลน์. *วารสารวิชาการการจัดการเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราช
ภัฏมหาสารคาม*, 10(2), 86-99.

สัจวัฒน์ วรโยธา, มนัสดา ชัยสนิย์ยากรณ์, วิลาสินี แสงคำพระ, และมงคล กิตติวุฒิไกร. (2561). การพัฒนาระบบบัญชีในการบริหาร
เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของกลุ่มเย็บผ้าฝ้ายพื้นเมือง บ้านกกไถ ตำบลคำชะอี อำเภอคำชะอี จังหวัดมุกดาหาร. *วารสาร
มหาวิทยาลัยนครพนม*, 8(2), 81-89.

สุภาภรณ์ คงสวัสดิ์ และพัฒนพงศ์ สุวรรณชาติ. (2554). การประยุกต์ใช้ Excel กับงานบัญชี. *วารสารวิชาการ Executive Journal*,
31(4), 116-122.

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2567). แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2566-2580. สืบค้นเมื่อ 1
มีนาคม พ.ศ. 2566 จาก http://nscr.nesdc.go.th/wp-content/uploads/2024/03/PPT_Sum_masterp_140367.pdf.